

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Дирекция „Вътрешен одит“

Изх. № ~~48:00:461~~...../..16:04.....2021 г.

ДО
Г- Н АСЕН ЛИЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА
И СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: *Извършен одитен ангажимент за консултиране в ПУДООС*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛИЧЕВ,

Приложено Ви представям одитен доклад № ОАК-2106 за извършен одитен ангажимент за консултиране на проведена в ПУДООС процедура за прием, критерии и оценка на екологични проекти и дейности с участие на МРРБ, „Български ВиК холдинг“ ЕАД и МОСВ.

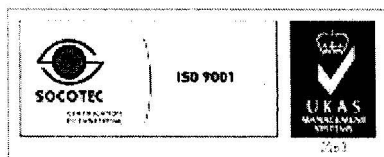
Приложение:

1. Одитен доклад № ОАК - 2106

СОНЯ БАНЧЕВА

Директор на дирекция „Вътрешен одит“

Изготвил : Росица Петрова-държавен вътрешен одитор

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс:+359(2) 986 25 33

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Дирекция „Вътрешен одит“

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ ОАК – 2106

за извърши одитен ангажимент за консултиране на проведена процедура за прием, критерии и оценка на екологични проекти и дейности с участието на МРРБ, „Български ВиК холдинг“ ЕАД и МОСВ

месец юли
2021 година

СЪКРАЩЕНИЯ

Методология за прием, критерии за оценка и финансиране на проекти в сектор УВ, финансирани със средства, постъпили като погасяване на стари задължения от такси, натрупани от ВиК дружества, платени чрез „Български ВиК холдинг ЕАД	Методология
Управителен съвет	УС
Предприятие за управление на дейностите по опазване на околна среда	ПУДООС
Правилника за устройството и дейността на ПУДООС	ПУДПУДООС
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	МРРБ
Вътрешни правила за осъществяване на дейностите по финансиране на екологични проекти и дейности от ПУДООС	ВП
Междуведомствена работна група	МРГ
Данък добавена стойност	ДДС
Закона за вътрешния одит в публичния сектор	ЗВОПС
Закон за водите	ЗВ
Закон за обществените поръчки	ЗОП
Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор	ЗФУКПС
Количествено стойностна сметка	КСС
Министерството на околната среда и водите	МОСВ
Пречиствателна станция за отпадни води	ПОСВ
Пречиствателна станция за питейни води	ПСПВ
Програма за развитие на селскостопанските райони	ПРСР
Оперативна програма околна среда	ОПОС
Строително монтажни работи	СМР

I. РЕЗЮМЕ

Настоящият доклад е изготвен в резултат на извършен одит за консултиране на съвместна процедура за прием, критерии и оценка на екологични проекти и дейности, с участието на МРРБ, „Български ВиК холдинг“ ЕАД и МОСВ. В обхвата на одита попада разработената Методология за прием, критерии за оценка и финансиране на проекти в сектор „Управление на водите“ (Методологията). Предвидено е проектите да се финансират чрез „Български ВиК холдинг“ ЕАД със средства, постъпили в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) като погасяване на стари задължения от такси, натрупани от ВиК дружества. Процедурата за безвъзмездно финансиране е проведена от ПУДООС.

В резултат от изпълнението на одита се формулираха следните констатации и заключения:

✓ Решенията за организация и изпълнение на дейностите по разработване и приемане на Методологията и провеждане на процедура за безвъзмездно финансиране, са взети на заседанията от Управителния съвет на ПУДООС, вписани в Протокол №4/30.10.2020 г., Протокол №5/22.12.2020 г. и Протокол № 1/26.02.2021 г. Решенията са взети с пълно мнозинство от присъстващите членове (7 гласа „за“).

С Протокол № 3/16.04.2021 г. на УС, са взети две решения:

1. Принципно решение класираните проекти от №1 до № 13(вкл.), одобрени съгласно Протокол №2 от междуведомствената работна група да бъдат финансирани под условие, че е наличен финансов ресурс и по ред на готовност на заявителите за сключване на договор съгласно изискванията на ПУДООС.

2. Решение - при наличие на финансов ресурс, формиран от допълнителни трансфери, постъпили като погасяване на стари задължения от такси по ЗВ, натрупани от ВиК дружествата, платени чрез „Български ВиК холдинг“ от икономии след проведени обществени поръчки и др., да бъдат финансирани по същия ред останалите класирани обекти, съгласно Протокол № 2 на Междуведомствената работна група (МРГ).

Решенията на УС са обективирани в протокол, взети са с необходимото мнозинство, както и в съответствие с правомощията на УС по чл. 14 от Правилника за устройството и дейността на ПУДООС.

✓ В Методологията не са посочени конкретно ролята и отговорностите на субектите, участващи в процедурата. Липсата на разпределение на функциите и дейностите, които следва да се извършат от членовете на МРГ в различните етапи на процедурата, създава риск за неефективно изпълнение на дейността.

✓ В Методологията не е предвиден текущ и последващ контрол на процедурата. Не са разписани контролни дейности в етапите на приемане, оценка и класиране на инвестиционните проекти, както и последващ контрол, върху цялата процедура. В резултат на което не са отстранени допуснати грешки и несъответствия, които са се отразили негативно върху работата на МРГ.

✓ Предвиденият срок за прием на заявления в рамките на 5 работни дни от публикуване на обявата, ведно с изискването на становища от различни институции, съгласно т. 13, т. 14, т. 15, т. 16, т. 17 от Приложение № 1 на Методологията, дава

необосновано преимущество на инвестиционни проекти с проектна готовност. Не може да се гарантира спазването на принципа за "добро финансово управление" поради възможността върнатите заявления на основание липса на становище по точки от 13 до 17 от Приложение № 1 на Методологията да са били икономически по-изгодни от одобрените за финансиране.

✓ През периода на провеждане на процедурата не е бил осигурен публичен достъп до Приложения № 2 „Критерии за оценка и точки“, Приложение № 3 „Референтни стойности“, както и до документа „Отчетен лист“ от приложение № 1. В Методологията няма образец, съгласно който се извършва проверка във връзка с приложение № 3 "Референтни стойности" и не е посочено как тези стойности се прилагат в процедурата. Липсата на прозрачност е в несъответствие с чл. 3, ал.1 от ЗФУКПС.

✓ Методологията определя „Референтните стойности“, получени като средно аритметично от предложените единични ценни на СМР от ПУДООС, ОПОС и „ВиК холдинг“ ЕАД. Констатира се, че „Български ВиК холдинг“ ЕАД прогнозира по-високи цени в сравнение с прилаганите от ПУДООС и/или ОПОС, което завишава средните цени при извършване на техническата оценка във Фаза 3. Посоченото създава риск от неефективно използване на финансовия ресурс.

✓ Методологията не изисква извършването на предварителен или последващ контрол на процедурите за обществени поръчки, проведени от вносителите на класирани за финансиране инвестиционни проекти, в резултат на които се определя стойността на договора за финансиране. С оглед оценка на риска от тази констатация, се извърши проверка за ефективност на разходите по смисъла на чл.1, ал. 1, т. 1 от ЗОП, за подписаните към момента на одита два договора за финансиране. Резултатите от проверката са изложени в раздел III от одитния доклад и съдържат следните обобщени констатации:

Вносителите на два одобрени за финансиране проекта са избрали изпълнител чрез провеждането на две процедури на „договаряне без предварително обявление“, за които не може да се даде увереност, че са приложени законосъобразно. Не са спазени изискванията за публичност, а дейностите обосноваващи избора на процедурата не могат да се приемат като „неотложни“ по смисъла на чл. 79, ал. 1, т. 4 във връзка с § 2, т. 17 от ДР на ЗОП. Извършените договаряния не гарантират, че целта на закона за обществените поръчки е спазена, за да се осигури ефективност при разходването на публични средства в общ размер на 9 294 450,77 без ДДС. В тази връзка изискването в раздел VI, т. 4 на методологията не гарантира ефективност при разходването на публичните средства, тъй като не осигурява необходимите контролни механизми за проверка на законосъобразността на обществените поръчки. Неупражняването на предварителен контрол, съгласно изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор не гарантира законосъобразността на действията.

✓ Създадена е възможност заявителите да подават заявления за финансиране на проекти над 5 000 000 лв., тъй като изискването „Общата стойност на всяко инвестиционно предложение или етап от него не може да надвишава 5 000 000 лв, без ДДС“ не е било публично и кандидатите не са били запознати с него. Не са дадени указания за прилагане на ограничението от страна на МРГ и са подадени заявления над тази сума, вследствие на което при едно инвестиционно заявление въведеното ограничение за стойността на проектното

предложение е приложено като лимитна стойност за финансиране. Взето е решение за частично финансиране без информация как проекта ще се дофинансира, за да бъде изпълнен.

✓ Методологията не предвижда извършване на предварителен контрол за законосъобразност на договора за безвъзмездно финансиране, което е в противоречие със ЗФУКПС. Предварителният контрол осигурява постигане на поставените цели чрез съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори при спазване принципите за ефективност, ефикасност и икономичност на дейностите.

✓ По отношение на Методиката за оценка и класиране на проекти (Методика), която е част от Методологията, се констатира следното:

Критерий 1 „Проектна готовност“ съдържа показатели, които представляват изисквания за допустимост и нямат отношение към оценката на ефективността на проектите. Критерии № 2 и № 3 са насочени към избора на проекти свързани с изграждане, доизграждане и рехабилитация на водоснабдителната и канализационната мрежи, както и съоръженията за пречистване (ПСОВ и ПСПВ). Липсват показатели за начина, по който се извършва приоритизирането на проектите в сектор водоснабдяване. Не се отчита процента на загуби във водопроводната мрежа, за да се прецени доколко финансирането е ефективно. По отношение на проектите, свързани с отпадъчни води също липсват показатели за приоритизиране на проектите. В нито един от критериите например, не се дава приоритет за по-спешното финансиране на проекти в агломерации, за които Европейската комисия е установила нарушение на директива 91/271/ЕИО. Липсата на посоченото не гарантира, че с приоритет се избират по-спешните, респективно ефективните проекти. Проектите свързани с изграждане на инфраструктурата за отпадъчни води са с изравнен брой точки по отношение на проектите, свързани с изграждане на инфраструктурата в сектор водоснабдяване. Методологията не е съобразена с приоритетите на ПУДООС в сектор „Води“, приети с решение на УС, според което 20 % от финансовия ресурс е необходимо да се заделя за проектите в направление „питейни води“, а 70 % за тези с направление „отпадъчни води“.

✓ В т. 5 от раздел IV. „Процедурата за избор и критерии за приоритизация на проектите“ на Методологията са посочени пет водещи критерии, които са преминали през трета фаза - техническа оценка, без да е указано как, от кого и на какъв етап в процедурата ще се извърши на практика приоритизирането. Така посочените „водещи критерии“ имат по скоро декларативен характер.

✓ Не е посочен ред за обжалване на резултатите от процедурата и не може да се гарантира, че засегнатите лица ще защитят своите права и законни интереси.

✓ Проверката на Отчетните листове, с които са документирани проверките за трите фази на процедурата, съдържат заключение за окончателните резултатите по отношение само на фаза 1. Като некомплектвани са отстранени заявления на основание непредставено актуално разрешително за строеж или непредставено такова, което е в несъответствие с обявените първоначални условия (ако е налично) и обезсмисля прилагането на критерий „Проектна готовност“. Оценката по критерий „Вид инвестиционно предложение“, включваща показатели, оценявани с еднакъв брой точки води до един и същи резултат за всеки показател. Оценката по този критерий е неефективна. Проверката за извършена „Техническата оценка“, не включва проверка за наличие/неналичие на становище за направена техническа оценка и резултатите от нея, каквото е предвидено в т. 3 в раздел IV

„Процедура за избор на критерии за приоритизация на проекти“ от Методологията. Така извършената проверка в отчетните листове на фаза 3 – „Техническа оценка“ е неефективна. Констатирани са технически грешки в някои отчетни листове, неотстранени в хода на процедурата поради липса на текущ и последващ контрол.

✓ Констатира се, че не са налични регламентирани в т. 3, раздел IV „Процедура за избор и критерии за приоритизация проекти“ от Методологията писмени становища за всеки един от проектите, в които следва да са отразени всички констатации от проверката на МРГ за пълнота и точност на информацията в документите по параметри, в съответствие с изискванията на ЗУТ и съответствието на проектната документация със сметната документация. Недокументирането на проверката по фаза 3 „Техническа оценка“ създава риск по отношение обективността на резултатите от техническата оценка, касаеща определянето размера на безвъзмездното финансиране за всеки класиран проект.

✓ В представените документи от провеждане на процедурата не е документиран упражнен текущ и/или последващ контрол.

✓ В представените документи за проверка на работата на МРГ, както и в писмо вх. № 48-00-535/08.07.2021 г. на ПУДООС не се съдържа информация, с която може да се потвърди съдържанието на Протокол „Приложение № 5 към МРГ“, определящ размера на наличния и очакван финансов ресурс, постъпил от погасяване на стари задължения от такси, натрупани от ВиК дружествата, платени чрез „Български ВиК холдинг“ ЕАД, поради което одитният екип не може да направи обоснован извод относно обезпечеността на финансирането на проектите, определени в резултат на процедура за подбор и оценени чрез Методологията.

Заключение: Направените констатации показват, че изготвената Методология и проведената чрез прилагането ѝ процедура за прием, критерии и оценка на екологични проекти и дейности за безвъзмездно финансиране с участие на МРРБ, „Български ВиК холдинг“ ЕАД и МОСВ, не гарантират прозрачен, ефикасен и ефективен избор на инвестиционни проекти.